Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. – Wydana i rozesłana dnia 30. kwietnia 1910.

Treść: A2 81. Rozporządzenie, dotyczące wydania policyjnych przepisów bezpieczeństwa dla ruchu wozów motorowych (samochodów, pociągów motorowych i kół motorowych).

81.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu, Ministerstwem robót publicznych i Ministerstem skarbu z dnia 28. kwietnia 1910.

dotyczące wydania policyjnych przepisów bezpieczeństwa dla ruchu wozów motorowych (samochodów, pociągów motorowych i kół motorowych).

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Przepisy rozporządzenia tego stosują się do takich wozów motorowych, kursujących po drogach publicznych, które nie biegną po szynach (samochody, pociągi motorowe i koła motorowe). Wyjęte z pod tych przepisów są motorowe sikawki oraz takie wozy motorowe, które nie służą ani do przewozu osób ani do transportu ciężarów, jako to: parowe walee drogowe itp.

Zarobkowe utrzymywanie wozów motorowych wystarodo publicznego przewozu osób i ciężarów podlega czasie.

prócz przepisów, zawartych w tem rozporządzeniu, także odnośnym przepisom policyi przemysłowej.

Rozdział II.

Postanowienia, dotyczące konstrukcyi i urządzenia wozów motorowych.

S 2.

Każdy wóz motorowy musi być zbudowany, urządzony i wyekwipowany w sposób, zapewniający bezpieczeństwo ruchu, a zwłaszcza tak, aby nadmierny hałas, przykre wydzielanie dymu, wydobywanie się pary i gazu, tudzież wypadanie żarzących się części materyału palnego lub odpadków było wykluczone.

§ 3.

Każdy wóz motorowy musi być zaopatrzony bezpiecznym przyrządem do kierowania, umożliwiającym pewne i szybkie zwracanie wozu.

§ 4.

Każdy wóz motorowy musi być zaopatrzony co najmniej w dwa niezależne od siebie silnie działające bamulce, z których jeden działać ma bezpośrednio na koła popędowe lub na części konstrukcyjne, stale z kołami połączone.

Każdy z obu hamulców musi sam przez się wystarczać do zatrzymania wozu w odpowiednim

\$ 5.

Każdy samochód należy zaopatrzyć hamulcem działającym wstecz albo innem pewnem urządzeniem, które nawet na znacznych pochyłościach zapobiega mimowolnemu ruchowi wstecz.

\$ 6.

Samochody, których ciężar własny przenosi 350 kilogramów, muszą posiadać przyrząd do jazdy w tył, dający się wprawiać w ruch z siedzenia kierownika.

\$ 7.

Wszystkie dźwignie i rączki dla obsługi wozu mają być tak umieszczone, by kierownik mógł je wprawiać w ruch, nie odwracając uwagi od kierunku jazdy, z łatwością i bez niebezpieczeństwa omyłki.

\$ 8.

Naczynia na materyały łatwo zapalne, jak benzynę, naftę, spirytus, gaz, sporządzone być muszą szczelnie z materyału ogniotrwałego i odpowiednio mocnego, oraz umieszczone w ten sposób, aby były zabezpieczone ile możności przed działaniem temperatury i uszkodzeniem z zewnątrz. Otwory do napełniania należy zaopatrzyć urządzeniami, zabezpieczającymi przed obawą wybuchu.

Akumulatory muszą być tak bezpiecznie wbudowane, by rozpryskiwanie się kwasu było niemożliwe.

§ 9

Samochody należy zaopatrzyć trąbą sygnałową, wydającą nizki ton. a koła motorowe trąbą sygnałową o wysokim tonie.

§ 10.

Po zapadnięciu zmroku i gdy mgła utrudnia widok na odległość, muszą samochody być zaopatrzone na przodzie dwoma dobrze świecącymi latarniami o bezbarwnych szkłach, które wskazują granice szerokości wozu; drogę należy oświetlać ku przodowi na odpowiednią odległość.

Przy kole motorowem wystarczy jedna latarnia. Jeżeli do koła motorowego przyczepione jest z boku drugie siedzenie, wówczas ma być i na mem umieszczona latarnia. oznaczająca zewnętrzne granice szerokości.

W miejscowościach, zabudowanych na sposób miejski, nie wolno używać rażących reflektorów.

S 11.

Każdy wóz motorowy należy zaopatrzyć w przyrząd, zapobiegający wprawieniu go w ruch przez osoby niepowołane.

\$ 12.

Na każdym wozie motorowym muszą znajdować się w miejscu widocznem tabliczki, podające firmę. która wykonała podstawę wozu, numer fabryczny podstawy wozu. ilość sil koni motoru (albo ilość i średnicę cylindrów) i ciężar własny wozu w stanie gotowym do jazdy.

, § 13.

Przy pociągach motorowych należy zaopatrzyć wozy doczepione w pewnie działający hamulec. Jeżeli hamulec wozu doczepionego bywa wprawiany w ruch nie wprost z wozu motorowego, wówczas musi na wozie doczepionym jechać hamowniczy; w tym wypadku powinno być umożliwione porozumiewanie sie miedzy kierownikiem a hamowniczym.

Wóz motorowy musi być zaopatrzony w urządzenie do sypania piasku.

Między wozem doczepionym i wozem motorowym musi znajdować się prócz bezpiecznego sprzęgła głównego nadto sprzęgło bezpieczeństwa (sprzęgło od wypadku).

Połączenie wozów doczepionych z wozem motorowym musi być tego rodzaju, aby koła wozu doczepionego biegły także na krzywiznach ile możności w kolejach kół wozu motorowego.

Rozdział III.

Badanie i zatwierdzanie wozów motorowych.

\$ 14.

Na drogach publicznych wolno jeżdzić z reguły (§§ 21., 38., 40., 42. i 43.) tylko takimi wozami motorowymi, które urzędownie zbadano i zatwierdzono.

Badanie i zatwierdzenie może dotyczyć pewnego typu lub też poszczególnego wozu.

§ 15.

Podanie o zatwierdzenie pewnego typu wozu motorowego wnieść ma wytwórca lub jego zastępca do politycznej władzy krajowej. Podanie takie wnosi się do tej politycznej władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym fabryka się znajduje, jeżeli zaś chodzi o typy pochodzenia zagranicznego. do tej politycznej władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym leży miejsce pobytu zastępcy zagranicznego fabrykanta. Podanie zawierać ma nazwisko i siedzibę wytwórcy.

egzemplarzach:

- 1. przekrojowy rysunek wozu, uwidoczniający w szczególności motor wraz z przeniesieniem, urządzema kierownie i hamulców w rozmiarze co najmniej 1/10 naturalnej wielkości;
- 2. techniczny opis przedłożonego do badania typu; opis ten obejmować ma następujące szczegóły:
 - a) ogólny opis wozu;
 - b) źródło siły i system motoru;
 - c) siłe motoru w koniach parowych, ilość cylindrów, skok i średnice oraz największą liczbe obrotów w minucie:
 - d) u motorów ze spalaniem, wzglednie motorów wybuchowych opis przyrządów zapalających i ochładzajacych, u motorów parowych opis przynależnego przyrzadu do wytwarzania pary, a u motorów elektrycznych opis akumulatorów lub użytej dynamomaszyny wraz z przyrządem popedowym;
 - e) opis sposobu przenoszenia siły i opis kierownicy;
 - f) ilość i rodzaj hamulców oraz stosunek ich przenośni;
 - g) przyrządy oświetlające i sygnalowe:

ponadto u samochodów:

- h) największą długość, szerokość i wysokość wozu. rozkład i rozpiętość kół, ciężar wozu i obciążenie sprych, u wozów ciężarowych także szerokość sprych i siłe udźwigu;
- i) ilość i ciężar adhezyjny hamowanych kół.

§ 16.

Decyzya o dopuszczeniu pewnego typu należy do władzy krajowej.

Przed powzięciem decyzyi należy stwierdzić droga badania. czy przedstawiony typ nadaje się do dopuszczenia go do ruchu na drogach publicznych, Do przeprowadzenia badań tego rodzaju ustanowić mają polityczne władze krajowe jedną lub w miarę potrzeby kilka komisyi, złożonych ze znawców. Komisya wydaje swoją opinię na podstawie przedłożonych opisów i rysunków, tudzież na podstawie próbnej jazdy wozem, odpowiadającym opisowi i rycinie.

\$ 17.

na przeszkodzie, wystawia polityczna władza kra- wysokość oznacza polityczna władza krajowa.

Jako załaczniki dołaczyć należy w dwóch jowa podającemu urzędowe potwierdzenie przyjęcia typu, które ma obejmować nazwisko i siedzibe wytwórcy oraz szczegóły, wymienione w § 15., punkt 2., dalej szkie wozu i urzedowe oznaczenie typu. W razie przeciwnym należy odrzucić prośbę. podajac powody.

\$ 18.

Wytwórca zatwierdzonego typu, wzglednie tutejszy jego zastępca winien przy dostarczaniu wozu. odpowiadającego takiemu typowi, wydać nabywcy odpis urzędowego zatwierdzenia i dołączyć do niego wynienienie bieżącego numeru wytworu oraz poświadczenie, że wóz ten co do konstrukcyi maszynowej i urządzeń bezpieczeństwa odpowiada w zupełności zatwierdzonemu typowi. Za prawdziwość potwierdzenia odpowiada wytwórca, wzglednie jego zastepca.

Każdy taki certyfikat musi być zaopatrzony w widymat tej politycznej władzy powiatowej, wzglednie rządowej władzy policyjnej, w której okregu lub rejonie leży fabryka lub nuejsce pobytu tutejszego zastepcy zagranicznego wytwórcy.

W razie późniejszej zmiany właściciela wozu winien sprzedawca oddać certyfikat nastepnemu posiadaczowi. Nie wolno odstępować certyfikatu posiadaczowi innego wozu.

\$ 19.

Dla takich wozów motorowych, co do których udowodniono certyfikatem, wspomnianym w § 18., że zgadzają się z jednym z zatwierdzonych typów, dalej dla takich wozów, które wskutek póżniejszych zmian konstrukcyjnych w istotnych cześciach składowych mechanizmu nie odpowiadaja już zatwierdzonemu typowi, winien posiadacz uzyskać zatwierdzenie przed użyciem wozu w obrocie publicznym.

Do podań, badania i zatwierdzania stosuja sie postanowienia §§ 15., 16. i 17. z tem ograniczeniem, iż wymagany w § 15. przekrojowy rysunek można zastąpić szkicem lub dostatecznie wyraźną fotografia wozu.

\$ 20.

Członkowie komisvi badawczej otrzymują za Jeżeli dopuszczeniu pewnego typu nic nie stoi swój trud wynagrodzenie (taksę za badanie), którego i złożyć przy wnoszeniu podania.

\$ 21.

Wozy motorowe, stanowiace własność skarbu wojskowego, wyjete sa z pod powyższych postanowień o badaniu i zatwierdzaniu wozów motorowych.

Rozdział IV.

Kierownictwo wozów motorowych.

\$ 22.

Od samoistnego kierowania wozami motorowymi wykluczone są osoby, które nie ukończyły przynajmniej lat 18.

Samoistne kierowanie wozem motorowym, więcej niż jednotorowym, dozwolone jest tylko temu, kto po wykazaniu uzdolnienia fachowego uzyskał na to pozwolenie władzy (certyfikat kierownika). Zezwolenia tego można odmówić, jeżeli zachodza okoliczności, które usprawiedliwiaja przypuszczenie, iż starający się jest niezdatnym do kierowania wozami motorowymi (na przykład wady fizyczne, sklonność do puaństwa, cieżkie wykroczenia przeciw bezpieczeństwu cielesnemu i bezpieczeństwu własności).

§ 23.

Uzdatnienie fachowe do kierowania wozem motorowym należy wykazać drogą egzaminu.

Od składania egzaminu tego wolni sa kierownicy wozów motorowych, będacych własnością skarbu wojskowego, jeżeli wykaża uzdolnienie swe świadectwem naczelnika oddziału samochodów w c. i k. wojsku.

\$ 24

Do przedsiębrania egzaminu, przepisanego dla kierowników, ustanawia polityczna władza krajowa odpowiednią ilość komisarzy egzaminacyjnych i oznacza władzę, do której należy wnosić prośby o dopuszczenie do egzaminu. Każdy z kandydatów winien oznajmić, dla jakiego gatunku, wzglednie dla jakich galunków wozów motorowych chce składać egzamin.

Egzamin rozciagać się ma na wykazanie znajomości przepisów ustawowych i policyjnych, ważnych dla kierownika samochodu, oraz takiej znajomości maszynowej konstrukcyi wozów motorowych, jakiej wymaga pewne kierowanie wozem z gatunku, względnie z gatunków, oznaczonych przez kandydata, Ponadto wykazać ma kandydat zapomocą jazdy

Takse za badanie ma zaplacić proszacy o nie próbnej praktyczne uzdolnienie do kierowania takim wozem

> Jeżeli władza krajowa nie postanowi czego innego, ma kandydat dostarczyć wozu, służacego do odbycia jazd próbnych. Wozy, które z powodu swej konstrukcyi albo wadliwej konserwacyi nie dozwalaja pewnego ocenienia praktycznych wiadomości kandydata, należy odrzucić.

> Z egzaminu, złożonego z wynikiem pomyślnym. należy wystawić świadectwo.

> Względem taks egzaminacyjnych obowiazuja postanowienia § 20.

\$ 25.

Na zasadzie świadectw, wymienionych w §§ 23. i 24., wydaje kandydatom na żadanie polityczna władza powiatowa ich miejsca zamieszkania albo. jeżeli ono znajduje się w rejonie jednej z rzadowych władz policyjnych, ta ostatnia władza certyfikaty na kierowników, o ile przeciw wydaniu ich nie zachodzi przeszkoda w myśl § 22. W każdym certyfikacie kierownika należy wymienić gatunek, względnie gatunki wozów, do których certyfikat odnosi się. Certyfikat kierownika należy zaopatrzyć w fotografie uprawnionego.

§ 26.

Jeżeli posiadacz certyfikatu kierownika dopuści się takich czynów karygodnych, które są zdolne osłabić zaufanie do niego jako kierownika wozu motorowego, wówczas winna polityczna władza powiatowa, względnie rzadowa władza policyjna jego każdorazowego miejsca pobytu wydać mu na piśmie ostrzeżenie.

Wspomniana władza może odebrać certyfikat kierownika po kilkakrotnem bezskutecznem ostrzeżeniu albo bez poprzedniego ostrzeżenia, jeżeli stwierdzone będą okoliczności, usprawiedliwiające przypuszczenie, iż uprawniony jest niezdatny do kierowania wozami motorowymi

Przy odebraniu należy orzec, czy zarządza się je na pewien czas lub na zawsze, a w tym ostatnim wypadku, czy w razie ewentualnego ponownego starania się egzamin ma być składany na nowo.

Po odebraniu certyfikatu kierownika należy go zwrócić władzy.

§ 27.

Kierownik wozu motorowego, przybywającego z zagranicy, jest uwolniony od obowiazku uzyskania certyfikatu kierownika, przepisanego w § 22., jeżeli posiada ważna międzynarodową legitymacyę (§ 38.), w której jest wpisany jako uprawniony do kierowania wozem motorowym.

w myśl § 26. odebrać certyfikat kierownika, może polityczna władza powiatowa, względnie rzadowa władza policyjna każdorazowego miejsca pobytu zabronić kierownikom, uwolnionym w myśl ustepu poprzedzającego od uzyskania certyfikatu kierownika. używania ich wozów w krajach tuteiszych.

Jeżeli warunek ustępu pierwszego nie zachodzi, obowiazany jest kierownik wozu motorowego, przybywającego z zagranicy, który nie posiada tutejszego certyfikalu kierownika, postarać sie o niego naipóźniej do dni ośmiu, wyjawszy wypadek § 42. ustęp 2. W tymże czasie wolno mu kierować samoistnie wozem tylko tak długo, dopóki mu to nie bedzie zabronione zarządzeniem politycznej władzy powiatowej lub rzadowej władzy policyjnej ze względów policyi bezpieczeństwa.

Rozdział V.

Rozpoznawcze znamiona wozów motorowych.

\$ 28.

Wozy motorowe musza być zaopatrzone znamionami rozpoznawczymi, ustanowionymi przez władze.

O przydzielenie znamion rozpoznawczych prosić winni posiadacze wozów motorowych, które maja swe stanowisko w krajach tutejszych, w tej politycznej władzy powiatowej, w której okręgu stanowisko się znajduje, jeżeli zaś stanowisko to leży w rejonie jednej z rządowych władz policyjnych, u tejże władzy.

\$ 29.

Znamiona rozpoznawcze składają się z głoski abecadła łacińskiego i z liczby (numeru ewidencyjnego) w cyfrach arabskich.

Głoska oznacza kraj, względnie rejon (§ 30.). w którym znamię rozpoznawcze wydano, podczas gdy liczba odpowiada numerowi rejestrowemu w spisie ewidencyjnym.

§ 30.

Dla każdego kraju przeznacza się pewna głoske; rejon c. k. Dyrekcyi policyi w Wiedniu i c. k. Dyrekcyi policyi w Pradze oznacza się osobną głoską. Rozkład głosek uwidoczmony jest w dołączonym spisie.

Dyrekcye policyi we Wiedniu i w Pradze wydają liczby bieżące, począwszy od 1, tak dla samochodów jak i dla kół motorowych, reszcie zaś władz, wymienionych w § 28., wyznaczą szeregi liczb odnośne władze krajowe, które użyć mają tego samego

W tych samych warunkach, pod którymi można | torowych, Liczb więcej jak trzycyfrowych nie wolno slosować. Jeżeli w pewnym kraju lub rejonie wyczerpano wszystkie szeregi liczb w granicach liczb trzycyfrowych, natenezas umieścić należy obok głoski rozpoznawczej liczbe I wzglednie II itd. cyframi rzymskimi, a numerowanie zaczać znowu bieżaco

\$ 31.

Władze, wymienione w § 28, (władze ewidencyjne), wydać mają posiadaczom wozów, którzy prosili o znamiona rozpoznawcze, znamiona te w wygotowaniu pisemnem, zaopatrzonem pieczęcia urzędowa. Wygotowanie to należy wciagać do certyfikatów wzglednie świadectw, wystawionych podług \$ 18., względnie 19.

Każda władza ewidencyjna prowadzić ma rejestr, a mianowicie osobno dla samochodów a osobno dla kół motorowych. Do rejestru wpisywać należy przy każdem wygotowaniu liczby ewidencyjnej nazwisko i mieszkanie posiadacza oraz stanowisko

\$ 32.

Znamiona rozpoznawcze maja być wykonane głoskami łatwo czytelnymi, czarnem pismem na białem tle. Zaopatrywanie ich ozdobami jest niedozwolone.

U samochodów umieszczać należy znamiona rozpoznawcze z przodu i z tyłu w miejscu łatwo widocznem, a mianowicie albo wymalowane na ścianie samego wozu albo też na odpowiednio przytwierdzonej tablicy z materyału twardego o możliwie gładkiej powierzchni. Z tyłu umieszczać należy znamiona rozpoznawcze w ten sposób, by głoska i ewentualnie rzymska cyfra była u góry, a numer ewidencyjny pod nimi w odstępie 2 centymetrów. Wysokość tylnych znamion rozpoznawczych wynosić ma co najmniej 12 centymetrów, a grubość kresek cieniowanych co naimniei 2 centymetry. Na przodzie umieszczać można znamiona rozpoznawcze albo w tym samym porządku, co z tyłu albo też poziomo obok s ebie. W przypadku tym wynosić ma odstęp między głoską względnie cyfrą rzymską a numerem ewidencyjnym co najmniej 7 centymetrów. Przednie znamiona rozpoznawcze muszą być co najmniej 8 centymetrów wysokie, a ich kreski cieniowane co najmniej 1 centymetr grube.

Przy pociagach motorowych należy umieszczać tylne znamię rozpoznawcze zawsze na tylnej ścianie ostatniego wozu doczepionego.

U kół motorowych umieszczać należy znamiona szeregu liczb tak dla samochodów jak i dla kół mo- rozpoznawcze z przodu w miejscu łatwo widocznem;

wysokość ich ma wynosić co najmujej 8 centyme- cyjnego i numeru ewidencyjnego nadto litere Z trów, a grubość cieniowanych kresek co naimniej w barwie czerwonej. 1 centymetr.

Jeżeli koło motorowe ma z boku lub z tyłu doczepiony wóz dodatkowy, nateuczas należy zaopatrzyć znamieniem rozpoznawczem nietylko koło motorowe ale i tylna ściane wozu doczepionego. Do znamion takich na wozie dodatkowym stosuja sie te same przepisy, co do znamion rozpoznawczych, które maja być umieszczane na tylnej ścianie samochodów.

s 33

Posiadacze kilku wozów motorowych winni z reguly postarać się o znamiona rozpoznawcze dla każdego ze swych wozów tak, aby każdy wóz otrzymał swój numer ewidencyjny.

Przemysłowcom, którzy trudnia się fabrykacya wozów motorowych lub prowadza handel wozami takimi, można jednak przydzielić na żądanie w celu oznaczania wozów przy próbnych jazdach pewna liezbę numerów ewidencyjnych, nie zwiazanych ściśle z pewnymi oznaczonymi wozami.

§ 34.

W razie sprzedaży wozu, zaopatrzonego znamicuiem rozpoznawczem, albo w razie stałej zmiany jego stanowiska lub miejsca zamieszkania posiadacza, ma ten, na którego nazwisko wygotowano znamiona rozpoznawcze, zawiadomić władze ewidencyjna o zaszłej zmianie w ośmiu dniach po jej dokonaniu. Władza ewidencyjna ma w tym wypadku, jeżeli nowe stanowisko wozu leży w jej okregu lub rejonie, sprostować daty w rejestrze, jeżeli zaś stanowisko zostało przeniesione do rejonu lub okregu innej władzy ewidencyjnej, wykreślić numery ewidencyjne. W tym ostatnim przypadku winien ten, w którego posiadaniu wóz się znajduje, zażądać w ciągu ośmiu dni po zmianie właściciela wzglednie przeniesieniu stanowiska u władzy owidencyjnej, w której okregu względnie rejonie leży nowe stanowisko, wydania nowych znamion rozpoznawczych. Aż do udzielenia nowych znamion używać ma posiadacz dotychczasowych znamion rozpoznawczych.

Czasowe przeniesienie stanowiska wozu czy też miejsca zamieszkania posiadacza nie obowiazuje do zgłoszenia względnie uzyskania nowych znamion rozpoznawczych.

\$ 35.

Dla wozów motorowych, pochodzących z jednego z państw, które nie przystąpiły do konwencyi paryskiej (§ 36.), wydawane będą znamiona rozpoznawcze przy wejściu przez granicę celną przez c. k. graniczny urzad celny. Znamiona te mają obej-

Urzedy celne graniczne maja prowadzić rejestr wydanych znamion rozpoznawczych, do którego należy wciagać numer ewidencyjny, nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza wozu oraz dzień wystawienia.

Każdy urząd celny graniczny bedzie miał przydzielone od odnośnej politycznej władzy krajowej szeregi liczb jako numery ewidencyjne.

Tablice z numerani sporzadzone być moga także z odpowiednio grubego papieru. Tablice takie beda wydawane na żadanie przez urzedy celne. Co. do przytwierdzenia i sposobu wykonania znamion rozpoznawczych mają zresztą zastosowanie postanowienia, zawarte w § 32.

Jeżeli wóz nosi już inne znamiona rozpoznawcze, należy je zdjąć albo uczynić niewidocznymi przez przysłoniecie, zaklejenie itp.

Znamiona rozpoznawcze, wydane przez graniczne urzędy celne, są ważne tylko na przeciąg ośmiu dni.

Po zbadaniu i zatwierdzeniu wozu (§ 42.) ma posiadacz zażądać wydania znamion rozpoznawczych w myśl § 28. od tej politycznej władzy powiatowej, wzglednie od tej rzadowej władzy policyjnej, w której okręgu, względnie rejonie przebywa. Posiadacze wozów motorowych, którzy uzyskali znamie rozpoznawcze na podstawie tego postanowienia. mają uwiadomić władzę ewidencyjną, gdy wóz opuszcza kraje tutejsze.

Jeżeli jednak tacy posiadacze wozów motorowych przybywają często z wozami swymi do krajów tutejszych, wówczas może jedna z politycznych władz powiatowych, względnie rzadowych władz policyjnych, których okrag lub rejou leży blisko granicy, wydać im stałe znamiona rozpoznawcze po zbadaniu i zatwierdzeniu wozu. Do znamion tych mają zastosowanie postanowienia §§ 29. do 32. Przenoszenie tych znamion na inne osoby nie jest dozwolone. O zmianach zamieszkania winien posiadacz wozu motorowego zawiadamiać władzę ewidenevina.

Rozdział VI. Obrót zagraniczny.

§ 36.

Osoby, które chea udać się ze swym wozem motorowym do krajów świętej Korony węgierskiej lub do innego z państw*), należącyh do konwencyi paryskiej z dnia 11. października 1909, winny po-

^{*)} Są to na razie: Niemcy, Węgry, Bułgarya, Hiszpamować prócz głoski odnośnego obszaru administra- nia, Francya, Wielka Brytania, Włochy, Monaco, Rosya.

11 Załacznik, przednio podjąć międzynarodową legitymacyę //I przy wymienieniu państw, do których zamierzają się udać, w tym związku posiadaczy wozów motorowych, który będzie do tego npoważniony przez c. k. Ministerstwo spraw wewnetrznych.

Legitymacya ta ma być wygotowana na zasadzie certyfikatów lub poświadczeń, wymienionych w § 18., względnie § 19., oraz certyfikatu kierownika, wspomnianego w § 25., za złożeniem ustalonych urzędownie kosztów nabycia i należytości stemplowych, ma być widymowana przez polityczną władzę powiatową, względnie rządową władzę policyjną, w której okręgu leży siedziba związku wystawiającego, i jest ważna na przeciąg jednego roku, licząc od dnia wystawienia.

Ponadto należy zaopatrzyć wóz na ścianie tylnej powyżej znamion rozpoznawczych międzynarodowym znakiem odróżniającym. Znakiem tym jest przy samochodach tarcza podługowato-okrągła o szerokości 30 centymetrów i wysokości 18 centymetrów, która przedstawia na białem tle drukowaną literę łacińską A w barwie czarnej. Głoska ta musi być wysoka co najmniej na 10 centymetrów, a grubość kresek cieniowanych musi wynosić 15 milimetrów.

Przy kole motorowem, które w tym wypadku musi być także z tyłu zaopatrzone znamieniem rozpoznawczem (§ 32.), ma znak odróżniający mierzyć 18 centymetrów szerokości, a 12 centymetrów wysokości. Głoska musi być wysoka na 8 centymetrów, a grubość cieniowanych kresek musi wynosić 10 milimetrów.

\$ 37.

Kierownikowi jednotorowego wozu motorowego można wystawić międzynarodową legitymacyę tylko wówczas, gdy tenże uzyskał certyfikat kierownika po złożeniu egzaminu zuzdatnienia do kierowania wozem.

Co do egzaminu tego i wydania certyfikatu kierownika mają zastosowanie postanowienia § 24. i § 25.

§ 38.

Do tymczasowego ruchu w krajach tutejszych należy dopuścić zagraniczne wozy motorowe, przybywające do Austryi z jednego z państw, które przystapiły do konwencyi paryskiej (§ 36.), jeżeli mają na tylnej ścianie prócz rodzimych znamion rozpoznawczych nadto znak odróżniający, widoczny z dołączonego wykazu i jeżeli są zaopatrzone w prawidłowo wystawioną międzynarodową legitymacyę, w której mieści się także karta wkładkowa, ważna dla Austryi.

Pobyt w krajach tutejszych jest ograniczony do czasu ważności legitymacyi.

\$ 39.

Posiadacze wozów motorowych, wymienionych w § 38. są obowiązani przedłożyć przy przejściu przez granicę celną swoją legitymacye międzynarodową najbliższemu c. k. granicznemu urzędow celnemu, który ma poświadczyć dzień wejścia na karcie, przeznaczonej dla Austryi.

Legitymacyę należy przedłożyć c. k. granicznemt urzędowi celnemu także przy wyjściu poza granicę celną, a urząd ten winien poświadczyć dzień wyjście na tej karcie, na której potwierdzono wejście przez jednolitą granicę celną Monarchii austryacko-węgierskiej.

\$ 40.

Postanowienia § 38. mają zastosowanie także do wozów motorowych, przychodzących z Węgier, z Bośni i z Hercegowiny. Wozy motorowe, przychodzące z Bośni albo z Hercegowiny, muszą nosić jako znak odróżniający literę A albo literę H.

\$ 41.

Wóz motorowy, zaopatrzony w legitymacyą międzynarodową, może być jedynie wówczas wy kluczony od obrotu w krajach tutejszych przez polityczną władzę powiatową, względnie rządową władzę policyjną każdoczesnego miejsca pobytu, jeżeli oczywiście nie odpowiada przepisom rozdziału II.

§ 42.

Posiadacze takich wozów motorowych z Bośn i Hercegowiny, które nie odpowiadają wymogom § 40. winni w ciągu trzech dni od wejścia w granice Austryi wystarać się u politycznej władzy po wiatowej lub rządowej władzy policyjnej, w które okrąg urzędowy wóz w kierunku swej jazdy najpierw wchodzi, o ważne na rok pozwolenie na tymczasowy pobyt w krajach tutejszych.

Pozwolenia tego należy udzielić, jeżeli wyka zano, iż typ lub wóz został zbadany i zatwierdzony w Austryi, na Węgrzech. w Bośni lub w Hercego winie według obowiązujących przepisów i jeżeli kierownik posiada licencyę jazdy (certyfikat kierownika), wystawioną w Austryi, na Węgrzech, w Bośni lub w Hercegowinie.

W przeciwnym razie należy postąpić z takimi wozami w myśl § 43., ustęp 1.

§ 43.

Jeżeli wozy motorowe przybywają do Austry z państwa, które nie przystąpiło do konwencyi paryskiej (§ 36.), wowczas winien ten, kto używa wozu takiego, nie zatwierdzonego jeszcze w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia, uzyskać najpóźniej w ośmiu dniach zbadanie i zatwierdzenie tegoż od władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym właśnie przebywa. Aż do upływu terminu tego wolno z reguły używać wozu; używanie to może być jednak zakazane zarządzeniem politycznej władzy powiatowej lub rządowej władzy policyjnej, jeżeli tego wymagają szczególne względy policyi bezpieczeństwa.

Graniczne urzędy celne wchodowe wystawią podróżnemu poświadczenie co do dnia wejścia w obręb krajów tutejszych, które należy każdej chwili okazać na żadanie organów władzy.

\$ 44.

Przepisy rozdziału umiejszego nie mają zastosowania do wozów motorowych, należących do zarządu wojskowego, i wozów, użytych do służby wojskowej, w obrocie z Węgrami, Bośnią i Hercegowiną.

Rozdział VII.

Przepisy, dotyczące bezpieczeństwa ruchu.

§ 45.

Chyżość jazdy ma być bezwarunkowo tak obrana, by kierownik był panem swej chyżości, a bezpieczeństwo osób i mienia nie było na szwank narażone. Kierownik wozu winien zmniejszyć odpowiednio jego chyżość, a w razie potrzeby zatrzymać wóz i zastanowić motor, gdyby wóz jego mógł spowodować wypadki lub przeszkody w ruchu. Przepisów tych trzymać się należy zwłaszcza przy zbliżaniu się zwierząt wierzchowych i pociągowych albo trzód bydła.

§ 46.

W miejscowościach zamkniętych nie powinna chyżość nigdy przekraczać 15 kilometrów na godzinę (chyżość lekkiego i szybkiego wozu). Poza obrębem niejscowości zamkniętych nie wolno podnosić chyżości ponad 45 kilometrów na godzinę.

Nie wolno bezwarunkowo jechać szybciej jak z chyżością 6 kilometrów na godzinę (tempo konia w stępie), jeżeli silna mgła utrudnia widok na odległość, tudzież w miejscach, gdzie nie można objąć drogi wzrokiem, jak na przykład na krzyżowaniu się, na silnych skrętach, przy wjeżdżaniu w bramy, wyjeżdżaniu z domów, dalej na mostach, wazkich ulicach, tam gdzie dwa wozy nie mogą minąć się, pośród nadzwyczaj ożywionego ruchu i większych zbiegowisk.

\$ 47.

Przy jazdach w miejscowościach zamkniętych muszą być wybuchy odprowadzane na zewnątrz zapomocą przyrządu, tłumiącego głos.

\$ 48.

Sygnał ostrzegawczy należy dawać w razie potrzeby zawsze dość wcześnie.

Poza obrębem miejscowości zamkniętych można używać prócz przepisanej trąby sygnałowej także innych przyrządów sygnałowych (trąby do fanfar gwizdawki sygnałowej, syreny itp.).

Dawanie znaków ostrzegawczych mających podobieństwo do sygnałów wojskowych lub pozarnych, jest zakazane.

\$ 49.

Znamiona rozpoznawcze i znaki odróżniające na wozach motorowych należy utrzymywać w dobrym i łatwo czytelnym stanie. Nie wolno ich w czasie jazdy zakrywać ani całkiem ani częściowo. W razie potrzeby należy je podczas jazdy częściej oczyszczac z pyłu lub kurzu drogowego.

\$ 50.

Znamiona rozpoznawcze i znaki odróżniające, umieszczone na tylnej ścianie samochodów i pociągów motorowych, należy jasno oświetlić lub zastąpić napisem transparentowym, jeżeli wóz znajduje się w porze nocnej na drogach publicznych.

To samo odnosi się do kół motorowych, jeżeli one muszą być zaopatrzone na tylnej ścianic znamieniem rozpoznawczem (§ 32., ustęp 4, i § 36.).

Światło należy tak umieścić, by wszystkie znaki były dokładnie widzialne, by blask nie raził przechodnia i by latarnia, która ma być zaopatrzona w bezbarwne szkła, służyła zarazem do oświetlenia.

§ 51.

Kierownikowi nie wolno opuszczać wozu, dopóki nie zastanowi motoru, nie przyciągnie hamulca i nie zabezpieczy się, że nikt niepowołany nie zdoła wprawić wozu w ruch.

\$ 52.

W czasie jazdy winien kierownik wozu motorowego mieć zawsze przy sobie urzędowe świadcetwo zatwierdzenia swego wozu względnie typu (§§ 18., 19. i 43.), swój certyfikat kierownika i wygotowanie, zawierające znamiona rozpoznawcze, względnie międzynarodową legitymacyę (§ 38.) lub pozwolenie władzy (§ 42.) i okazywać je na wezwanie urzędowe.

Na wezwanie organów bezpieczeństwa lub nadzoru drogowego obowiązany jest kierownik natychmiast zatrzymać wóz. podobnie jak i wtedy, gdy wóz jego spowoduje wypadek lub wyrządzi szkodę.

Jeżeli przy wypadku takim ktoś poniósł obrażenie, winien kierownik postarać się według możności o potrzebną pomoc.

§ 53.

Obowiązkiem właścicieli wozów motorowych jest mieć staranie o odpowiednią konserwacyę części składowych wozu, ważnych dla bezpieczeństwa ruchu.

Odpowiadają oni za to, że wozami ich kierować będą tylko takie osoby, które przepisy rozporządzenia niniejszego do tego upoważniają.

\$ 54.

Wyścigi wozów motorowych wolno odbywać tylko za zezwołeniem politycznej władzy krajowej, która ma w tym względzie zasięgać opinii władz miejscowych.

Rozdzial VIII.

Postanowienia końcowe.

§ 55.

Przekroczenia przepisów tego rozporządzenia będą karane, o ile nie podpadają pod powszechną ustawę karną, według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857. Dz. u. p. Nr. 198.

\$ 56.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. maja 1910.

W tym samym czasie przestaje obowiązywać rozporządzenie ministeryalne z dnia 27. września 1905, Dz. u. p. Nr. 156.

\$ 57.

Licencye jazdy do samoistnego kierowania wozami motorowymi oraz certyfikaty badania i zatwierdzenia wozów motorowych, wystawione na zasadzie przepisów dotychczasowych przed wydaniem rozporządzenia niniejszego, pozostają i nadal w mocy.

\$ 58.

Wozy motorowe, dopuszczone do ruchu publicznego według przepisów dotychczasowych, należy zaopatrzyć tablicami, przepisanymi w § 12., w ciągu trzech miesięcy, licząc od dnia wejścia niniejszego rozporządzenia w moc obowiązującą.

\$ 59.

Rozporządzenie to nie narusza stosowania do wozów motorowych postanowień, zawartych w ustawach o policyi drogowej, jakoteż zastosowania przepisów o próbowaniu i peryodycznem badaniu kotłów parowych, o zarządzeniach bezpieczeństwa dla zapobieżenia eksplozyom kotłów parowych, tudzież o wykazywaniu uzdolnienia do obsługi i nadzoru kotłów i maszyn parowych.

Biliński włr. Haerdtl włr.
Ritt włr. Weiskirchner włr.

I. Spis

głosek rozpoznawczych (do § 30.).

Wiedeński rejon policyjny	A Pobrzeże
Dolna Austrya z wyjątkiem wiedeńskiego rejonu	Dalmacya
policyjnego	B Praski rejon policyjny N
Górna Austrya	Czechy z wyjątkiem praskiego rejonu policyjnego O
Solnogród	D Morawy
Tyrol	E Śląsk
Karyntya	F Galicya
Styrya	H Bukowina
Kraina	J Przedarulania

II. Spis

międzynarodowych znaków odróżniających (do \$ 38.).

Niemcy							D	Węgry .								Н
Bułgarya	٠						BG	Włochy								[
Hiszpania			,				E	Monaco .			,					MC
Francya							F	Rosva .								R
Wielka Brytania		,					GB									

RUCH WOZÓW MOTOROWYCH.

UKŁAD MIEDZYNARODOWY Z DNIA 11. PAZDZIERNIKA 1909.

MIĘDZYNARODOWA LEGITYMACYA

DO CZASOWO OGRANICZONEGO RUCHU ZA GRANICĄ.

Ten zeszyt legitymacyjny ważny jest we wszystkich państwach umownych*) tylko rok jeden, poczawszy od dnia wystawienia.

WYSTAWIENIE ZESZYTU LEGITYMACYJNEGO.

Miejscowość:		 	
Dzień:	***************************************		

Pieczęć władzy.

(Podpis władzy)

alho

(Podpis stowarzyszenia upoważnionego w tym celu przez władzę oraz kontrasygnatura władzy.)

^{*)} Są to następujące państwa: Niemcy, Austrya, Węgry, Bułgarya, Hiszpania. Francya, Wielka Brytania, Włochy, Monaco, Rosya.

AUSTRYA.

SZCZEGÓŁY	
DOTYCZĄCE WOZU.	
(Nazwisko	In the control of the
Właściciel wozu lmię	
Miejsce zamieszkania:	
Rodzaj wozu (wóz, trycykl itd.):	
Oznaczenie wytwórcy:	
Podanie typu podstawy wozu:	
Numer porządkowy w rzędzie typów albo	
numer fabryczny podstawy wozu:	
(llość cylindrów:	
Motor: llość sił koni motoru albo średnica cylin-	
drów:	
(Ksztalt:	
Budowa górna ./ Barwa:	
Ogolna ilość miejse:	
Waga samego wozu (w kilogramach):	
Numer ewidencyjny znamienia rozpoznaw-	
ezego:	
SZCZEGÓŁY dotyczące kierownika lub kierowników.	
	Folografia.
Nazwisko:	he meet transport or transport
lmię:	
Miejsce urodzenia:	
Dzień urodzenia:	innervation and interval and in the same of the same o
Miejsce zamieszkania:	Přecząć władzy.
	Fotografia.
Nazwisko:	
Imię:	
Miejsce urodzenia:	
Dzień urodzenia:	
Miejsce zamieszkania:	Pieczęć władły.